

Poul Dam: Det skal ikke skjules, at jeg kan beherske min jubel over dette lovforslag. Det er et forslag, man hellere ville have været foruden, men sagen er jo den, at den situation, som er lagt hen til os, er sådan, at der må gøres noget. Valutasituationen, handelsbalancen, alt dette tilsiger, at der skal gøres noget mere gennemgribende, end den hidtidige regering har kunnet få sig selv til. Under disse omstændigheder må man vælge et mindre onde for at undgå et større.

Jeg tror, at lovforslaget, når det nu er nødvendigt, sådan som det er lagt op som en midlertidig importafgift, vil kunne løse en række akutte problemer. Men det skal naturligvis ikke skjules, at der i denne løsning om ikke skabes en række nye problemer så medfølger en række problemer.

Det omfattende udvalgsarbejde, vi har haft — og jeg forstod på hr. Dahlgaard, at det var det mest omfattende, anstrengende og dårligt tilrettelagte udvalgsarbejde, han nogen sinde havde været med i, hvad der har en forklaring — har vist os en lang række specialproblemer og også nogle generelle problemer, som har fået finansministeren til at stille ændringsforslag, men som også har fået mange ikke alene inden for mindretallet til at tænke over en række supplerende problemer. Lad være, at de henvendelser, vi får, er sagsindlæg. Lad være, at vi hører fra dem, der har noget at bekymre sig over, og at vi kun hører den del af deres tanker, som vedrører bekymringerne. Der er en lang række industrigrene, vi ikke har hørt fra, fordi de vil få fordele af denne ordning, og der er en lang række af de henvendelser, vi har fået, der kommer fra virksomheder, som vi ved en smule omtanke kan sige os selv trods alt vil få nettofordel af denne ordning. De ville bare gerne have, at man gav dem nogle yderligere fordele, ved at man fjernede noget af den importafgift, som de kommer til at betale, og det er så menneskeligt. Jeg tror nok, man må sige, at disse mange henvendelser hver for sig kunne have fortjent en langvarig og grundig analyse, og jeg vil egentlig gerne opfordre finansministeren til at følge forholdene inden for de brancher og de virksomheder, som nu har ladet høre fra sig, i den kommende tid for at se, om der skulle være noget at rette. Det kan jo lade sig gøre uden større tekniske vanskeligheder.

Noget af det, der er ubehageligt ved lovforslaget, er naturligvis, at man her for en kort periode begrænser frihandelsprinciperne lidt for meget efter min smag, men at tale om protektionisme i denne forbindelse er dog aldeles meningsløst. Protektionisme taler man om, når samfundet indrettes således, at virksomhederne kan planlægge og indrette deres økonomi, deres investeringer, på længere sigt efter en vedvarende toldbeskyttelse. Der er ikke nogen protektionisme i en 18 måneders ordning, hvor toldbeskyttelsen tilmed aftrappes undervejs gennem hele denne periode. Der er en tilskyndelse til en lagernedgang, der er en tilskyndelse til at udskyde nogle nyinvesteringer, og der er for forbrugerne en tilskyndelse til at købe danske varer, men det er ikke sådan, at virksomhederne uden videre kan regne med, at de i fremtiden har de gode vilkår, som de måske har i nogle få måneder.

Lovforslagets formål er jo, som det er blevet præciseret i flertallets bemærkninger i betænkningen, direkte at nedbringe underskuddet på handels- og betalingsbalancen. Det er efter min opfattelse ikke lovforslagets formål at begrænse forbruget, det er ikke formålet at skaffe penge i statskassen. Disse ting kommer som virkninger, men som bivirkninger af lovforslaget. Forslaget har det klare sigte at påvirke valutabalancen. Men når der nu kommer et provenu — og i og for sig kan man sige, at jo bedre denne lovgivning virker, jo mindre bliver provenuet — er det for os vigtigt at se dette provenu som et middel, der kan anvendes i den aktive, langsigtede erhvervs politik, som regeringen har proklameret, og som SF gerne vil hjælpe regeringen med at udforme.

Vi tror, at der i det, der foreløbig er sagt, ligger en start, og vi vil pege på formuleringen i betænkningen om en situation, hvor samfundet og erhvervslivet samarbejder om et sporskifte i landets økonomiske udvikling. Ikke mindst når man har fulgt de senere års udvikling, er man helt klar over, at et sådant sporskifte er nødvendigt.

Jeg nævnte et par spørgsmål ved første behandling, de er blevet taget op i udvalget, og vi har fået tilsagn om en sådan priskontrolindsats, at vi kan regne med en god virkning af det; vi kan regne med, at priskontrollen vil blive effektiv. Vi har også fået sådanne oplysninger om de byrder, der